

INFORME DE RECOMANACIONS DE MILLORA

Entitat A

En aquest document analitzem els resultats de l'organització en base a les dades de la campanya de balanç social 2019. El document es compon de 3 apartats. En el primer expliquem els aspectes bàsics del sistema d'avaluació dissenyat per la Comissió de balanç social de la XES. En el segon exposem quins son els resultats globals de l'entitat i els detallem i analitzem per cada un dels blocs definits. I, per acabar, a l'últim apartat fem una valoració global dels resultats i fem propostes de millora que deriven de les anàlisis fetes.

Estructura del document

- I. El sistema d'avaluació

- II. L'anàlisi de resultats
 - a. Economia i política de lucre
 - b. Perspectiva de gènere
 - c. Equitat i democràcia
 - d. Sostenibilitat ambiental
 - e. Compromís social i cooperació
 - f. Qualitat del treball

- III. Valoració global de l'organització i propostes de millora

I. El sistema d'avaluació

El sistema d'avaluació és probablement el principal repte quan parlem d'eines de mesura d'impacte, ja que és on s'ha de plasmar el criteri polític de l'ESS i operativitzar-lo en un sistema que combini la capacitat tècnica de recollir dades coherents i fiables, amb un marc de comparació significatiu. Aquest any hem apostat per donar continuïtat al procés que vam iniciar la campanya passada, quan vam **definir rangs als diferents indicadors per establir què entra i què no entra a la definició d'ESS**. Els valors d'aquests rangs els hem establert **a partir dels resultats mitjans agregats de la campanya anterior** –molts d'ells també diferenciats en funció de la forma jurídica- **i, a la vegada, tenint en compte criteris polítics que creiem que defineixen l'ESS**.

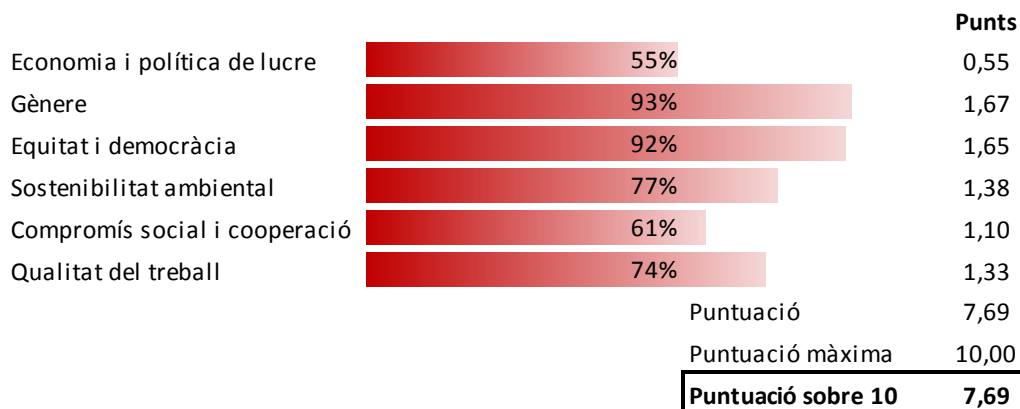
L'avaluació s'ha fet a partir dels resultats de 38 indicadors del balanç social bàsic. **Cada indicador té una ponderació determinada** dins del seu bloc i la puntuació total que una organització pot obtenir es calcula sobre 10. No tots els indicadors apliquen a totes les organitzacions. Per exemple, si l'organització no té persones treballadores, els indicadors relacionats amb persones treballadors s'anul·len i per tant el resultat final segueix sent sobre 10 però únicament sobre els indicadors que computen. Si el resultat final està per sobre de 4 sobre 10, considerem que l'entitat ha superat l'avaluació.

A la següent taula es pot consultar el **pes de cada bloc sobre la puntuació total** en el sistema d'avaluació:

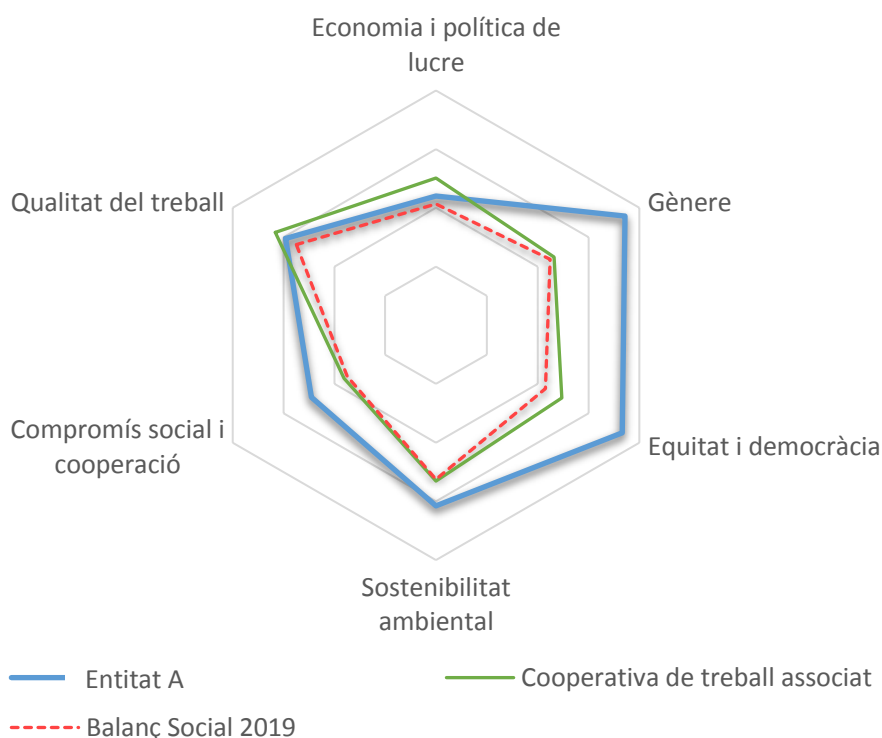
Blocs avaluats	Nre. d'indicadors	Pes de cada bloc
Economia i política de lucre	4	10%
Gènere	6	18%
Equitat i democràcia	8	18%
Sostenibilitat ambiental	10	18%
Compromís social i cooperació	5	18%
Qualitat del treball	5	18%
Total	38	100%

II. L'anàlisi de resultats

La vostra organització ha obtingut **una puntuació de 7,69 sobre 10.**

Aquesta puntuació se situa significativament per sobre de la puntuació mitjana de les organitzacions que han fet balanç i l'han superat (5,9) i la puntuació que han obtingut les cooperatives de treball aquest any (6,3).

Des de la comissió de balanç social hem fet una anàlisi dels vostres resultats per blocs amb l'objectiu de ressaltar els vostres aspectes positius i els punts que creiem que podeu millorar. En base a aquesta anàlisi, a l'últim apartat del document recollim les diferents

propostes de millora que creiem que la vostra entitat ha de millorar per tal de caminar cap a l'excel·lència en l'ESS.

a. Economia i política de lucre

En aquest apartat valorem quatre indicadors relacionats amb la dependència de subvencions, la vinculació amb el finançament ètic i el repartiment d'excedents econòmics.

Id	Indicador	Valor	Valoració (s.10)	Valoració qualitativa	Res. ponderat
ind7	Indicador de % de dependència de subvencions	12,48	8,35	Sempre és positiu reduir la vostra dependència de subvencions i caminar cap a una major autonomia econòmica.	0,25
ind40	Indicador de % de recursos econòmics en finances ètiques sobre total d'estalvis en entitats financeres	0,00	0,00	Què hi ha millor que poder gestionar els diners seguint els valors de la vostra pròpia organització? Us recomanem que incrementeu les finances ètiques.	0,00
ind71	Sou socis/es o opereu amb entitats de finances ètiques?	si	10,00	Enhorabona per promoure el finançament ètic i solidari. Les finances ètiques són les que fan compatible la rendibilitat econòmica i financera amb la consecució d'objectius socials i ambientals.	0,20
ind90	En els exercicis en què la vostra activitat ha tingut beneficis, com es reparteixen?	si	10,00	L'ESS defensa la reinversió dels possibles beneficis i la redistribució de la riquesa. Seguiu així, destinant els vostres beneficis a la millora, a l'ampliació del projecte o al suport d'altres iniciatives solidàries entre d'altres.	0,10
Puntuació: 0,55 sobre 1					

En aquest apartat obteniu el 55% de la puntuació, així que us hem de felicitar per dos aspectes. Per un costat, per la **baixa dependència de subvencions**. El vostre és un valor inferior que el valor mig del conjunt d'entitats (18,72%). Enhorabona! Que el projecte es pugui sostenir econòmicament sense una excessiva dependència de subvencions diu molt a favor de la sostenibilitat econòmica de la iniciativa.

D'altra banda, també és molt destacable la vostra política de **repartiment d'excedents**, ja que, com es plasma al vostre balanç, en cap cas, van a alimentar dinàmiques d'acumulació de capital fora de l'ESS.

L'únic indicador on hi ha **camp per millora, és en l'ús de les finances ètiques (FE)**, ja que, malgrat que sou sòcies de les entitats de FE, no hi teniu saldos bancaris. Veiem que sí que us heu finançat a través de les FE, però també és molt important que la operativa bancària estigui en aquest tipus d'entitat financera.

b. Perspectiva de gènere

La informació que ens aporten els indicadors és limitada, ja que són una avaluació quantitativa de la proporció entre homes i dones en el funcionament dels diferents nivells de l'organització, juntament amb l'anàlisi d'algunes pràctiques concretes. Sabem que l'anàlisi de gènere no es pot limitar a la paritat (inclús la divisió entre homes i dones és qüestionable), però és la única manera estandarditzada que tenim per obtenir indicis de com s'estan treballant les qüestions de gènere dins de les organitzacions.

Id	Indicador	Valor	Valoració (s.10)	Valoració qualitativa	Res. ponderat
ind3d	Indicador de % de persones de l'organització disgregat per sexe	87,50	10,00	Enhorabona! Destaqueu positivament per tenir un alt percentatge de dones a la vostra organització. Continueu treballant per assolir l'equitat de gènere.	0,21
ind12d	Indicador de % de persones que han participat en l'aprovació del pla de Gestió i del Pressupost Anual disgregat per sexe	87,50	10,00	Felicitats! destaqueu positivament per tenir un alt nombre de dones implicades en els espais de participació. Seguiu així!	0,32
ind20d	Indicador de % de càrrecs de responsabilitat sobre total membres de l'organització disgregat per sexe	87,50	10,00	Enhorabona! Destaqueu per l'alta feminització dels vostres càrrecs de responsabilitat.	0,42

ind23d	Indicador de % de càrrecs societaris / polítics sobre total membres de l'organització disgregat per sexe	75,00	10,00	Felicitats! Destaqueu per l'alta feminització dels vostres càrrecs societaris/polítics.	0,32
ind97	Bretxa salarial entre homes i dones	0,00	6,00	Felicitats! Teniu una bretxa salarial de 0. Tot i això, no teniu la màxima puntuació ja que hem decidit premiar aquelles organitzacions que retribueixin millor les dones. Considerem que el context d'injustícia estructural justifica aquesta valoració.	0,19
ind98	L'entitat utilitza un llenguatge no sexista i inclusiu?	S'utilitza el llenguatge inclusiu tant en els documents escrits com en el llenguatge verbal	10,00	Destaqueu per haver aconseguit que la comunicació oral i escrita de la vostra entitat sigui inclusiva. Seguiu així!	0,21
Puntuació: 1,67 sobre 1,8					

D'entrada us hem de felicitar, ja que **obteniu el 93% de la puntuació dels indicadors de gènere**. Veiem que, la vostra, és una **cooperativa composta majoritàriament per dones**, i això es tradueix en els espais de presa de decisions, als càrrecs societaris i de responsabilitat.

També observem que **no teniu bretxa salarial, i que utilitzeu llenguatge no sexista i inclusiu** a totes les comunicacions, tant orals, com escrites. Per tot plegat, el vostre resultat en aquest bloc és pràcticament immillorable, enhorabona!

c. Equitat i democràcia

Amb els indicadors d'aquest bloc busquem analitzar el grau de participació en la presa de decisions estructurals, l'horitzontalitat, la transparència, la igualtat salarial i el grau d'interculturalitat.

Id	Indicador	Valor	Valoració (s.10)	Valoració qualitativa	Res.ponderat
ind13	Indicador de % de persones que han participat en l'aprovació del pla de Gestió i del Pressupost Anual	100,00	10,00	Molt bé, la vostra organització compta amb un bon percentatge de participació en relació a la vostra base social. Seguiu així!	0,17
ind14	Heu publicat a la vostra web les dades de balanç social de l'últim exercici?	L'hem difós entre les persones de l'organització.	5,00	La transparència interna és un element clau a l'hora de contribuir a la horitzontalitat i a la coresponsabilitat de tota la organització. Però animem a fer-lo públic per generar confiança, visualitzar bones pràctiques i oferir informació que faciliti el consum crític.	0,09
ind21	Indicador de % de càrrecs de responsabilitat sobre total de persones treballadores	114,29	10,00	Molt bé! Els càrrecs de responsabilitat de la vostra entitat estan bastant repartits en relació a la vostra base social.	0,26
ind24	Indicador de % de càrrecs societaris / polítics sobre total de persones treballadores	57,14	7,43	Teniu un bon equilibri de càrrecs societaris respecte al total de membres de l'organització, però augmentar el nombre la faria més democràtica.	0,19
ind27	Índex de Banda Salarial	1,00	10,00	Felicitats! Hi ha prou igualtat entre els sous que reben les persones treballadores de la vostra entitat i això distribueix la riquesa que genereu amb la vostra activitat entre els vostres membres.	0,34
ind58	Són públics per a les persones treballadores els salaris i altres remuneracions?	si	10,00	Felicitats! Des de l'ESS apostem per la transparència!	0,26
ind93	Indicador de % de persones treballadores extracomunitàries (estrangeres) sobre el total de membres de l'organització	28,57	10,00	Felicitats! Com a ESS hem de ser avantguarda en el camí cap a la interculturalitat, i aconseguir que les nostres organitzacions siguin l'expressió d'una societat inclusiva i diversa.	0,09
ind96	Indicador de % de persones treballadores racialitzades sobre el total de membres de l'organització	14,29	10,00	Felicitats! Com a ESS hem de ser avantguarda en el camí cap a la interculturalitat, i aconseguir que les nostres organitzacions siguin l'expressió d'una societat inclusiva i diversa.	0,26

Puntuació: 1,65 sobre 1,8

Aquest apartat, juntament amb el de gènere, és on teniu els millors resultats de tot el balanç: un 92%. Els indicadors de participació a la presa de decisions, i d'obertura dels càrrecs societaris i directius són molt alts, cosa que denota un **alt grau de gestió democràtica a l'organització**, reforçada pel fet que el 70% de les treballadores són sòcies de treball.

En l'**aspecte salarial**, veiem que no teniu diferències salarials internes, i que els salaris són públics, per la qual cosa obteniu tota la puntuació possible.

Finalment, en la qüestió de **la interculturalitat**, també us hem de felicitar, ja que hi ha persones membre de la vostra cooperativa extracomunitàries i racialitzades. Aquest és un dels punts febles de les organitzacions de l'ESS en general, així que vosaltres marqueu el camí a seguir!

d. Sostenibilitat ambiental

Els indicadors de sostenibilitat ambiental fan referència a l'acompliment de criteris ambientals relacionats amb l'activitat diària de l'organització.

Id	Indicador	Valor	Valoració (s.10)	Valoració qualitativa	Res. ponderat
ind59	Disposeu d'una política, pla d'acció o sistema de gestió ambiental?	no	0,00	La política marca el compromís de la vostra entitat vers el medi ambient, és important posar aquesta primera pedra.	0,00
ind60	Disposeu de pràctiques i procediments per l'estalvi i l'eficiència energètica?	si	10,00	La transformació del model energètic és bàsica per poder transformar el sistema. Marqueu aquest objectiu com a prioritari any rere any.	0,21
ind61	Disposeu de pràctiques i procediments per l'estalvi i l'eficiència en el consum d'aigua?	si	10,00	L'aigua és vida, seguïu amb aquest objectiu.	0,21

ind62	Contracteu tot el servei elèctric amb empreses proveïdores que generen el 100% de la seva energia elèctrica a fonts renovables certificades amb garantia d'origen?	Sí	10,00	Felicitats! No sempre és fàcil garantir l'origen de la producció de l'electricitat d'una companyia.	0,21
ind63	Utilitzeu paper reciclat i/o amb certificació d'explotació forestal sostenible de manera regular i majoritària?	si	10,00	L'ús de paper reciclat va ser un dels primers canvis que es van començar a fer en els entorns de feina "administratius". La primera pedra és a lloc.	0,14
ind65	Disposeu de pràctiques formals de prevenció de residus?	si	10,00	Us felicitem! La reducció i reutilització de residus són la base de la reducció del consum de materials, la prevenció de residus i l'economia circular.	0,21
ind67	A l'hora d'organitzar esdeveniments, teniu en compte criteris ambientals en la seva organització?	no	0,00	A la xarxa trobareu guies que us poden ajudar a millorar en l'organització d'esdeveniments. El disseny dels materials que s'utilitzen, el Km 0 i el càlcul de les emissions entre d'altres, són criteris que es poden introduir i que les persones assistents als actes segur que agrairan.	0,00
ind69	A l'hora d'adquirir un producte, es contemplen criteris de consum responsable?	si	10,00	Incloure els criteris ambientals en les decisions de compra és una gran fita. Felicitats per garantir un impacte positiu en la vostra cadena de proveïment.	0,21
ind102	Incorporeu, ofereu o faciliteu alguna alternativa/ajuda en allò relacionat amb el transport?	si	10,00	Reduir les emissions a zero promovent la mobilitat sostenible i activa és una fita important per lluitar contra el canvi climàtic i la contaminació atmosfèrica i així millorar la qualitat de l'aire.	0,21
ind106	Control intern de les emissions de CO2	no	0,00	Penseu que l'augment de CO2 té un gran impacte en el canvi climàtic. Controlar-ne les emissions és un primer pas per la sostenibilitat ambiental.	0,00
Puntuació: 1,38 sobre 1,8					

Us donem l'enhorabona per l'alt compliment dels criteris ambientals. Obteniu el 77% de la puntuació d'aquest bloc, fet que remarca el vostre compromís amb el medi ambient. Valorem molt positivament la incorporació de tantes pràctiques i criteris favorables al medi ambient a la vostra organització.

En tot cas, sí que us fem notar que hi ha **tres indicadors en els que encara podeu millorar**. El primer és el fet de tenir una **política, pla o sistema de gestió ambiental**; tenir-lo ajuda a emmarcar les vostres pràctiques en un full de ruta i a ser més conscients d'allò que esteu duent a terme. Vinculat amb aquest primer punt, trobem el segon: el **seguiment de les emissions de CO2**. Entenem que, per organitzacions petites com la vostra, pot ser difícil sistematitzar aquesta informació, tot i que amb l'elaboració del Balanç Social complet, ja obteniu un primer dibuix de les emissions generades. L'últim aspecte a millorar és l'**organització d'esdeveniments amb criteris ambientals**.

e. Compromís social i cooperació

En aquest bloc analitzem aspectes que tenen a veure amb la construcció del mercat social, com és la intercooperació i les compres a proveïdores del propi mercat però també la contribució al procomú i el compromís amb el programari lliure.

Id	Indicador	Valor	Valoració (s.10)	Valoració qualitativa	Res. ponderat
ind42	Indicador de % compres a proveïdors de mercat social de la XES	31,38	6,55	Cal un esforç per incrementar les compres a proveïdores del mercat social. La intercooperació entre nosaltres és fonamental!	0,28
ind72	Indicador % total de les compres de bens i serveis realitzades a entitats no lucratives (que NO pertanyen al Mercat social ni a la XES)	6,65	0,00	Recomanem que aquelles compres que no pugueu fer a proveïdores del mercat social les feu en entitats no lucratives.	0,00
ind74	Arran de la vostra activitat, ¿genereu algun tipus de bé, servei o material que poseu a lliure disposició del comú i/o genereu béns creatius o coneixement sota llicències lliures com Creative Commons?	si	10,00	Molt bé! Els valors de l'ESS han d'aplicar-se també a la creació de coneixement i a l'àmbit digital: utilitzant llicències lliures aconseguim que allò que creem i compartim esdevingui una aportació al procomú i no un recurs intern que fomenta la privatització del coneixement.	0,32

ind75	Indiqueu quin és el vostre compromís amb el programari lliure	S'utilitzen programes ofimàtics de programari lliure de manera regular i majoritària	4,00	Ben fet! Les tecnologies i plataformes digitals són un sector més de l'economia on hem d'aplicar els valors de l'ESS, i heu fet un primer pas en aquest camí. L'ús acrític d'eines privatives com les de GAFAM (Google, Amazon, Facebook, Apple i Microsoft) contribueix a una perillosa acumulació de poder i capital en aquestes empreses.	0,17
ind103	L'entitat coopera amb altres que proporcionen els mateixos productes o serveis:	Coopera en 3 aspectes	8,00	Felicitats! En oposició a la tendència a competir i buscar l'interès propis, des de l'ESS intercooperem.	0,34
Puntuació: 1,1 sobre 1,8					

En aquest bloc heu obtingut la puntuació del 61%. Aquesta puntuació indica una **combinació d'aspectes positius i d'altres on cal millorar**. Quant als positius, celebrem les vostres **pràctiques d'intercooperació** i la vostra política de **coneixement lliure**, són dos aspectes clau a l'hora de generar mercats socials bastats en la cooperació en comptes de la competència. També us hem de felicitar pel percentatge de compres (31%) a empreses **proveïdores que formen part del mercat social de la XES**, que en aquest aspecte us situa al primer quartil entre les organitzacions que fan el balanç social.

D'altra banda, veiem que, tot i que a nivell de mercat social aneu bé, els nivells de **compres a altres organitzacions no lucratives són baixos**. Des de la XES som ambicioses amb aquests indicadors, i l'hem puntuat pràcticament amb un 0 perquè queda lluny de l'objectiu que ens marquem com ESS i creiem que encara hi ha marge de millora.

Finalment, veiem que utilitzeu parcialment **programari lliure** a la vostra cooperativa. Encara que no ho percebem en el dia a dia, el control de les dades i el programari per part de les GAFAM (Google, Apple, Facebook, Amazon i Microsoft) és un dels grans reptes dels nostres dies. En general animem a fer un camí progressiu i vosaltres ja l'heu començat. Tot i que no us podem puntuar amb la màxima puntuació, enhorabona! Mireu les propostes de millora i seguïu per aquest camí.

f. Qualitat laboral

En la mateixa línia que el bloc de sostenibilitat ambiental, el bloc de qualitat laboral avalua els indicadors que mesuren l'acompliment d'aspectes del dia a dia de l'organització. En aquest cas, no només analitzem les mesures de millora de les condicions laborals sinó també les de promoció de salut, de conciliació, formació i cures.

Id	Indicador	Valor	Valoració (s.10)	Valoració qualitativa	Res. ponderat
ind77	Preneu mesures actives preventives i/o per la promoció de la salut en el vostre centre de treball?	si	10,00	L'Enhorabona! Tenir cura de les persones és un tret distintiu de les organitzacions de l'ESS.	0,36
ind78	L'organització disposa d'un reglament o protocol intern que contempli mesures de millora de les condicions laborals establertes en el conveni d'aplicació?	no	0,00	Atenció! Disposar d'un protocol de millora de les condicions laborals és bàsic. Contribueix a garantir el benestar de les persones de l'organització. A qué espereu?	0,00
ind80	Contempleu mesures que millorin els permisos establerts per la llei en temes de conciliació de la vida familiar i laboral?	si	10,00	Molt bé! Amb aquesta mesura feu visible i gestioneu l'esfera reproductiva, que és essencial a l'ESS.	0,36
ind104	Quina d'aquestes mesures s'apliquen per fomentar la formació de les persones treballadores:	S'inclouen hores de formació a l'horari laboral o s'ajuda a cobrir el cost de la formació	7,00	La formació de les persones és un element essencial en el seu desenvolupament personal i professional. Incloure hores de formació o cobrir el cost de la formació és una passa important. Animeu-vos a oferir totes dues a les vostres persones treballadores.	0,25

ind105	Genereu espais d'atenció emocional i cura a les persones treballadores en relació a la seva situació a l'entorn laboral?	si	10,00	Ben fet! Els mecanismes d'atenció emocional i cura generen espais de confiança on poder treballar les emocions.	0,36
					Puntuació: 1,33 sobre 1,8

Els indicadors de qualitat laboral ens indiquen que **el benestar laboral és un dels punts forts del projecte**. Per obtenir la màxima puntuació en aquest bloc només us caldrien dues coses: un protocol o reglament intern que posi per escrit les mesures que segurament ja esteu aplicant (és important per prevenir situacions de conflicte, per facilitar la incorporació a noves treballadores, etc.); i que la formació estigués inclosa en horari laboral i pagada per la cooperativa. Al següent apartat desglossem les propostes de millora.

Aquesta valoració està alineada amb les respostes de qualitat laboral que ens han donat 6 de les treballadores de l'organització. Respostes que ens indiquen que majoritàriament les valoracions segueixen un ordre de millors/pitjors similar però amb puntuacions significativament superiors a la mitja del conjunt d'organitzacions (8,7 de mitja respecte 7,6). En la línia del comentat en apartats anteriors, destaquen positivament aspectes com la possibilitat de participar en la marxa general de l'organització (9,67) i la coherència de l'organització amb la democràcia interna i la igualtat (9,83). Per contra, el sou (6) i l'adequació del volum de feina a la jornada laboral (6,33) són els dos aspectes pitjor valorats, com succeeix entre el conjunt d'entitats de l'ESS.

III. Valoració global de l'organització i propostes de millora

La valoració global és molt bona. L'organització està entre el 5% de millors puntuacions globals. Analitzant el detall de cada un d'ells no veiem necessari que us focalitzeu en especial en un dels blocs però sí que hi ha aspectes a millorar en cada un d'ells.

Principals propostes de millora:

<p>- Utilitzar programari lliure a tots els sistemes operatius</p> <p>- Incrementar el volum de compres a entitats no lucratives.</p> <p>Compromís social i cooperació</p>	<p>- Incorporar la formació a l'horari laboral i cobert per la cooperativa.</p> <p>- Fer un reglament de règim intern</p> <p>Qualitat del treball</p>	<p>- Fer un pla o política de gestió ambiental</p>
	<p>- Utilització de finances ètiques a la operativa bancària</p> <p>- Seguir reduint la dependència de subvencions</p> <p>Economia i política de lucre</p>	<p>- Utilitzar criteris ambientals per organitzar esdeveniments</p> <p>Sostenibilitat ambiental</p>

D'aquestes us volem destacar:

Compromís social i cooperació

- Observem amb l'indicador 75 que utilitzeu programes ofimàtics de programari lliure, però encara podeu pujar un parell de graons en el compromís amb la tecnologia lliure: la utilització de programes professionals lliures o, inclús, la utilització de sistemes operatius lliures. No podem oblidar que les tecnologies i plataformes digitals són un sector més de l'economia al que també hem d'aplicar els valors de l'ESS i els criteris de consum responsable. L'ús acrític d'eines privatives com les de GAFAM (Google, Amazon, Facebook, Apple i Microsoft) contribueix a una perillosa

acumulació de poder i capital en aquestes empreses, que respon a la lògica competitiva i depredadora del capitalisme i que atempta contra el bé comú.

Proposta: Us encoratgem a utilitzar el programari lliure també amb programes professionals i als sistemes operatius. Penseu que el camí de millora pot ser progressiu i, si és així, ja l'heu iniciat aquest any. Heu fet un pas molt important! Valoreu els programes professionals que feu servir (intranet o núvol, programa comptable i administratiu, disseny, etc.), i les alternatives que teniu amb software lliure. Per aquells ordinadors i funcions que sigui possible, podeu arribar a tenir sistemes operatius de programari lliure, com Ubuntu.

A la **Comissió Procomuns de la XES** podeu trobar informació sobre les alternatives procomunes i cooperatives existents. Per a més informació contacteu amb procomuns@xes.cat.

Economia i política de lucre

- Us emplacem a dipositar a una entitat de finances ètiques els vostres recursos financers. **Les entitats de finançament ètic són una peça clau en el desenvolupament de l'economia social i solidària.** És important que com a entitats de l'ESS gestionem els diners seguint els valors de la nostra pròpia organització i que per tant, els diners que dipositem puguin ser una eina útil per al desenvolupament de la societat gràcies a l'afavoriment de projectes, que com l'ESS, tenen en compte criteris ètics, socials i ambientals. Això si, heu de prestar atenció a l'indicador 40 "percentatge de recursos econòmics en finances ètiques sobre total d'estalvis en entitats financeres". Penseu que els vostres dipòsits, a través de les finances ètiques, es canalitzen cap al finançament d'entitats que apliquen criteris ètics, socials i ambientals. No espereu més i dipositeu els vostres recursos en aquestes entitats!

Proposta: Consulteu les diferents opcions de [banca ètica](#) i feu el pas. **Col·laboreu amb un procés de finançament que incorpora l'ètica i poseu els vostres diners al servei de la transformació social!** Aquestes entitats financen activitats que poden resultar més coherents amb el sistema de valors de l'ESS. Des de la comissió de balanç social valorem l'ús de les finances ètiques, tant en l'estalvi, el préstec com en l'operativa de la iniciativa. Si després d'analitzar-ho, les finances ètiques encara no donen resposta a les vostres necessitats, les caixes cooperatives poden ser un primer pas intermedi, ja que encara que no operen mitjançant criteris de banca ètica, sí que tenen una estructura interna cooperativa. Cal dir però, que la Comissió de balanç social de la XES es posiciona clarament a favor de la banca ètica.

Qualitat del treball

Tot i que ja teniu uns alts estàndards de qualitat laboral, no volem deixar de banda el fet que us manqui la formalització de les vostres condicions laborals en un protocol.

Proposta: Recomanem que consolideu l'estratègia de qualitat del treball a la vostra entitat. Disposar d'un **protocol o reglament que reguli les condicions laborals** permet tenir un document de referència clar en relació als llocs de treball i drets i deures de les persones treballadores, i serà útil en cas que l'empresa creixi i s'incorporin noves persones treballadores, que tindran més clares i per escrit les seves condicions laborals.

Sostenibilitat ambiental

En aquest últim apartat destaqueu també en positiu, i la única recomanació general que us faríem, com amb l'apartat de qualitat laboral, és tingueu per escrit en un pla el vostre compromís ambiental i les accions que implica.

- **Proposta:** Us recomanem que redacteu un **pla de gestió ambiental**, ja que, d'aquesta manera, teniu sistematitzat el vostre compromís amb el medi ambient. D'aquesta manera, totes les persones de l'organització tenen clares les pràctiques amb les que esteu compromeses, i serà especialment útil per a les noves incorporacions.

Reiterem l'agraïment al vostre compromís amb l'economia social i solidària i **us esperem a la propera campanya de balanç social.**

Recordeu que la vostra organització forma part del mercat social i que apareixeu al [catàleg d'organitzacions del mercat social](#). **Difoneu els vostres resultats i feu visibles els vostres valors.**

Per últim, no deixeu de llegir [l'informe de mercat social](#) que ja està accessible, i que permet posar al dia l'estat dels diferents processos i eines desplegades per la XES en la construcció de mercat social.